

דירת שני חדרים, צילום: גדי דגון

יצירתם של ניב שינפלד ואורן לאור נושקת במקורות לזו של ליאת דרור וניר בן גל

איכות אמנותית וחיים עצמאיים

בשתי דרכים ניתן לצפות ב"דירת שני חדרים" שהעלו ניב שינפלד ואורן לאור במסגרת פסטיבל המחול שלתמונע בסוף אוקטובר השנה. הדרך האחת, הברורה מאליה, היא להתייחס אל היצירה שלהם מבעד לאספקלריה של היצירה המקורית שהעלו ליאת דרור וניר בן גל במסגרת "גוונים במחול 1987".

דרך זו אומרת כי ההתבוננות הביקורתית ביצירה החדשה תיעשה בצמוד לאזכור הראוי של היצירה המקורית על ייחודה הרעיוני והתנועתי, כולל ההלם שחוללה בשעתו היצירה המקורית בשמי המחול הישראלי והאירופי, והעובדה שלהטה על בימות מרכזיות במשך עשור.

לא מעט בינינו ראו אותה באותן שנים, וכאחד מהם אני מיטיב לזכור את האפקט המדהים, את שפת התנועה והמחוות של הזוג הצעיר שמאז התפתח והפך את ביתו במצפה רמון למרכז מחול רוחני פעיל מאוד. אבל לא בהשוואות ימצא מבחנה של הגרסה החדשה שנוצרה בהסכמתם המלאה, שכמוה כתמיכה חשובה, והם ראויים לכבוד ולהערכה מיוחדת.

שהרי ברור מראש כי מה שנוקד על ידי ליאת וניר כמערכת בין גבר לאישה, אינו כמה שנוקד עתה כמערכת בין שני גברים, ואפילו אם הייתה זהות מוחלטת בכל השאר החל בעיצוב הבמה, התאורה והמוזיקה, וכמובן במערכת התנועה המיוחדת שנוצרה בשעתו.

הדרך האחרת היא להתבונן בגרסה החדשה כיצירה חדשה ועצמאית, וכך גם בחרתי לעשות כאשר בסוף השבוע צפיתי בה פעמיים בשעות אחר הצהריים ובערב כעבור חמש שעות. אין זה אומר שנמחקה מהצפייה הזאת המודעות למה שהיה בעבר, אלא רק של"דירת שני חדרים" זו יש איכות אמנותית גבוהה וחיוניות משל עצמה.

שינפלד ולאור יצרו את הגרסה המרתקת שלהם במהלך השנה במסגרת של שהייתם במרכז הלאומי למחול של צרפת והגראנד-טאטר של הולנד, ובסיוע קרן התרבות של מפעל הפיס. על פי עדותם היא עברה את התהליך הנכון של מעבר ממה שנחשב כשחזור מדויק של המקור אל הטמעת רעיונותיו ותנועותיו בתוך רעיונותיהם ותנועותיהם, בסיוע ייעוץ אמנותי של קרן לוי.

התכתובת היצירתית לא מחקה את הבסיס של תנועות קטנות, יומיומיות, לעתים כמעט מקריות, תוך שימוש במוזיקה המקורית של אורי וידיסלבסקי, אלא השתמשה בהם ליציאה למרחב חדש שבו – כפי שהתברר לי בצפייה השנייה – התנועות נושמות חיים בעלי צביון משתנה, ולא מעט ביחס לקהל היושב בשורה אחת בארבע כנפות הבמה.

אחר הצהריים היו אלה אורחי "חשיפה בינלאומית", שנעמדו על רגליהם בסוף ההופעה, ובערב היו אלה שוחרי המחול הישראליים שנענו בקריאות התלהבות בסיום. אחר הצהריים שינפלד ולאור היו רעננים אל הקהל המקצועי, ואילו בערב נוצר חיבור חם עם הקהל הביתי, למרות העייפות הטבעית בסופו של יום ארוך.

מערכת יחסים מיוחדת

היצירה נפתחת כאשר השניים, בנעלי עור חומות זהות, מכנסיים אפורים בגזרת ג'ינס, לאור בגופיה שחורה ושינפלד בחולצת טי שחורה, מסמנים את הדירה על שני חדריה בנייר דבק לבן ומבריק. כבר בנקודה זו ניכר ההבדל בין השניים, שיקבל את מלוא ממדיו בהמשך. לאור גבוה, מוצק, מעט כהה ונחרץ. שינפלד בהיר, רך למראה, טבעי מאוד.

כבר ברגעים אלה, כפי שגם יהיה במהלך הריקוד כולו, הם מביאים מצרך נדיר מאוד במחול – הם מביטים זה בזה, מתבוננים, מגיבים, מעירים, מדברים. והכל כפי שגיליתי חי בהתאם למה שקרה ולא כמה שתוכנן להיות מלכתחילה.

משהשלימו את בניית הדירה הם נכנסים, כל אחד לחדרו, לובשים את הפוטר הממתין להם, כחול ללאור, ירוק לשינפלד, ומתייצבים מוכנים לממש את את התכנון הכוראוגרפי המדויק שיצרו. משם ואילך, ותחת התאורה הרגישה של נטע קורן, מתפתחת מערכת יחסים בסדרות של תנועות קטנות זהות החוזרות על עצמן, על רקע שיר לכת "צבאי".

דירת שני חדרים, צילום: גדי דגון

בהדרגה התנועה מתרחבת לקווים ארוכים, עד שמשוה נשבר, תוך כדי כך שהיא מקבלת צביון אינדיבידואלי, מותאם לניסיונו של כל אחד מהם כרקדן – שינפלד שהחל לרקוד לפני 25 שנים אצל דרור וכן גל, ולאור שהגיע מתחום התאטרון והחל לרקוד – בהדרגה – אחרי שחבר אל שינפלד לפני כתשע שנים.

ההבדל בין השניים הופך להיות, בין השאר, בסיס למרקם הנפלא של מערכת היחסים המיוחדת שנוצרת על הבמה באמצעות התנועה העוברת מזהות מוחלטת לשוני מובהק. זו מערכת שיש בה את המתח הטבעי, את הקשר ואת הניתוק, את האלים לעתים, ובעיקר את החיבור האינטימי המתרפק, שנוצר בקטעי שהוא שיאו המרגש והבלתי נשכח של היצירה.

זה קורה כאשר לאור, אולי כמי שחש בניכור מאיים של בן זוגו, פושט את בגדיו, פריט אחר פריט, עד שהוא ניצב ערום לחלוטין. שינפלד ניגש אליו, מחבק, ואז לאור מתלבש עליו, ולצילי Goodbye Yellow Brick Road של אלטון ג'ון, הם יוצרים תמונת פייטה מקורית נוגעת ללב.

דירת שני חדרים, צילום: גדי דגון

מה שיבוא אחר כך, פיוס ששב ומתנתק, עצבנות – שבה שינפלד יוצר את התמונה המורכבת יותר, כולל מה שנראה לקוח מעולמן של

הכובסות על גדות נהר – מוליך את השניים אל ההכרה כי החיבור ביניהם חזק יותר מהקירות של החדרים המפרידים, ובתנועה חדשה, יד ביד, לצלילי גרסת כיסוי ללהיט של אלטון ג'ון, הם יכולים לוותר עליהם.

כזאת היא איפוא הגרסה החדשה של ניב שינפלד ואורן לאור ל"דירת שני חדרים", שהיא מלאה וגדושה ברעיונות מקוריים שצמחו אל תוך יצירתם המקורית של ליאת דרור וניר בן גל. מעגלים כפולים של 25 שנות מחול ישראלי במיטבו.

אתר "הבמה", 9.12.12